

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Голові Верховної Ради України
Дмитру РАЗУМКОВУ

Народному депутату України
Олександру ТКАЧЕНКУ

Кабінет Міністрів України

Старокозацька сільська рада
Одеської області

Про розгляд депутатського запиту

Шановний пане Дмитре!

Міністерство фінансів України спільно із Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Державною податковою службою України відповідно до доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 12.03.2021 № 8230/2/1-21 розглянуло депутатський запит групи народних депутатів Ткаченка О. М. та інших щодо розгляду листа Старокозацької сільської ради Одеської області від 17.02.2021 № 254 з пропозиціями щодо проведення реформ, спрямованих на детінізацію сфери земельних відносин та оподаткування нерухомого майна, оголошений на засіданні Верховної Ради України 05.03.2021 та надісланий Вами листом від 05.03.2021 № 11/10-288, та листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 6001/0/2-21, повідомляє.

Щодо підтримки та сприяння прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо детінізації виробництва сільськогосподарської продукції» (реєстр. № 3131-д).

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E0010108300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.04.2020 15:36:42 по 03.04.2022 15:36:42

Міністерство фінансів України

11220-04-3/9989 від 26.03.2021

Згідно зі статтями 85 та 91 Конституції України прийняття законів відноситься до виключних повноважень Верховної Ради України, яка є єдиним органом законодавчої влади в Україні.

Процедура розгляду та прийняття законів України визначена у Регламенті Верховної Ради України, згідно з яким народні депутати України наділені правом вносити свої пропозиції до редакції будь-яких законопроектів, в т. ч. до тих, що подані іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, зокрема і Кабінетом Міністрів України.

Рішення щодо врахування таких пропозицій в остаточній редакції законопроекту, яка вноситься на голосування у сесійний зал, приймається профільним комітетом Верховної Ради України.

Рішення про прийняття чи відхилення законопроектів приймається народними депутатами України шляхом голосування на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України Мінфіном за результатами розгляду законопроекту реєстр. № 3131-д на адресу Кабінету Міністрів України було направлено проект експертного висновку щодо підтримки вказаного законопроекту за умови його доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень.

Щодо реформи у сфері земельних відносин.

Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р, передбачено, що одним із завдань реформи є створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень, що здійснюється за умови визначення матеріальною основою місцевого самоврядування майна, зокрема землі, що перебуває у власності територіальних громад сіл, селищ, міст (комунальній власності), об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, району, області, а також належної бази оподаткування; надання територіальним громадам права розпоряджатися земельними ресурсами в межах своєї території, об'єднувати свої майно та ресурси в рамках співробітництва територіальних громад для виконання спільних програм та більш ефективного надання публічних послуг населенню суміжних територіальних громад тощо.

Указ Президента України від 15.10.2020 № 449/2020 «Про деякі заходи щодо прискорення реформ у сфері земельних відносин» (далі – Указ) передбачає передачу земель сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності.

З метою забезпечення виконання Указу Президента України Кабінет Міністрів України ухвалив постанову від 16.11.2020 № 1113 «Деякі заходи щодо прискорення реформ у сфері земельних відносин», яка запустила з 17.11.2020 механізм повноцінної передачі земель сільськогосподарського призначення

державної власності у комунальну власність територіальних громад відповідно до статті 117 Земельного кодексу України.

Зазначене рішення є важливим кроком у реалізації реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні в частині земельної реформи і передачі сільськогосподарських земель органам місцевого самоврядування.

Слід зауважити, що Верховною Радою України 14.11.2019 прийнято у першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» (реєстр. № 2194 від 01.10.2019) (далі – законопроект) і 02.12.2020 передано на повторне друге читання.

Законопроект, зокрема, передбачає передачу землі державної власності за межами населених пунктів (крім земель, які потрібні державі для виконання її функцій) до комунальної власності сільських, селищних, міських рад.

Також регламентує чіткий механізм порядку встановлення і фіксування у Державному земельному кадастрі меж громад.

Крім того, передбачається, що органи місцевого самоврядування отримують повноваження затверджувати детальне планування території за межами населених пунктів.

Постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1164-IX законопроект включено до порядку денного засідання Верховної Ради України.

Таким чином, після проведення місцевих виборів на новій територіальній основі новоутворені територіальні громади базового рівня місцевого самоврядування представлені сільськими, селищними, міськими радами, які повинні мати однакові повноваження та ресурси для забезпечення їх виконання, в тому числі використання надходжень від землекористування для свого розвитку.

Крім того, Мінекономіки підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо скасування інституту права постійного користування земельними ділянками», яким передбачається трансформація права постійного користування землею у сучасні правові титули, які б надали можливість більш ефективно використовувати земельні ресурси.

Щодо адміністрування податків та обміну інформацією між територіальними органами ДПС та органами місцевого самоврядування.

У контексті реалізації реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні порушене питання щодо оптимізації спрощеної системи оподаткування і адміністрування місцевих податків органами місцевого самоврядування є важливими й актуальними.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на

підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

На даний час адміністрування місцевих податків і зборів належить до виключної компетенції органів Державної податкової служби України (далі – ДПС) як центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику (постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227).

Водночас для ефективного виконання органами місцевого самоврядування функцій у сфері контролю за дотриманням зобов'язань щодо платежів до місцевого бюджету (стаття 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») необхідним є надання органам місцевого самоврядування достатнього інформаційного забезпечення у сфері адміністрування податків і зборів, які зараховуються до відповідних місцевих бюджетів.

На сьогодні Порядок обміну інформацією між органами, що контролюють справляння надходжень до бюджету, та органами місцевого самоврядування щодо надходжень до місцевих бюджетів податків і зборів та інших доходів місцевих бюджетів регулюється окремими положеннями бюджетного та податкового законодавства (підпункт 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України та частина п'ята статті 78, частини третя статті 80 Бюджетного кодексу України).

Згідно зі статтею 19¹ Податкового кодексу України (далі – Кодекс) здійснення адміністрування податків, зборів, платежів та контролю за своєчасністю подання платниками податків звітності, достовірністю, повнотою нарахування та сплати податків, зборів, платежів належить до повноважень контролюючих органів.

Підпунктом 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що контролюючі органи відповідно до Бюджетного кодексу України подають через органи місцевого самоврядування у розрізі джерел доходів звітність:

про суми нарахованих та сплачених податків і зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків і зборів на відповідних територіях – щомісячно, не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним;

про суми списаного податкового боргу; розстрочені і відстрочені суми податкового боргу і грошових зобов'язань платників податків; суми наданих податкових пільг, включаючи втрати доходів бюджету від їх надання – щокварталу, не пізніше 25 днів після закінчення звітного кварталу.

Відповідно до підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 Кодексу Кабінет Міністрів України постановою від 28.12.2020 № 1330 затвердив Порядок та форми надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів і доручив Державній податковій службі розробити та впровадити програмне

забезпечення для автоматизації надання інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів.

З метою забезпечення електронного інформування з 2021 року організовано роботу щодо налагодження інформаційної взаємодії територіальних органів Державної податкової служби (далі – ДПС) з місцевими фінансовими органами та територіальними громадами, а також надано покрокові рекомендації щодо отримання місцевими фінансовими органами звітності в розрізі джерел доходів та звітності в розрізі платників податків – юридичних осіб про суми нарахованих та сплачених податків та/або зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків та/або зборів на відповідних територіях.

Таким чином, на сьогодні обмін інформацією між територіальними органами ДПС та органами місцевого самоврядування щодо надходжень до місцевих бюджетів податків і зборів та інших доходів місцевих бюджетів за кодами бюджетної класифікації, закріпленими постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 № 106 (зі змінами) за Державною податковою службою України, здійснюється відповідно до наказу Мінфіну від 23.11.2020 № 723.

Поряд із цим, відповідно до підпункту 266.3.2 пункту 266.3 статті 266 Кодексу база оподаткування об'єктів нерухомості, в тому числі їх часток, які перебувають у власності фізичних осіб, обчислюється контролюючими органами на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що надаються органами державної реєстрації прав на нерухоме майно.

Платники податку – юридичні особи самостійно обчислюють суму податку та подають контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта оподаткування декларацію з розбивкою річної суми рівними частками поквартально (підпункт 266.3.3 пункту 266.3 статті 266 Кодексу).

При цьому главою 11 Кодексу передбачена відповідальність за порушення податкового законодавства, в тому числі за несплату або несвоєчасну сплату податків та за неподання або несвоєчасне подання платником податків податкової звітності.

Також звертаємо увагу на те, що посадові особи контролюючих органів зобов'язані дотримуватися Конституції України та діяти виключно у відповідності з Кодексом та іншими законами України, іншими нормативними актами. За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків посадові (службові) особи контролюючих органів несуть відповідальність згідно із законом (стаття 21 Кодексу).

У той же час зазначаємо, що згідно зі статтею 7 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон) забезпечення створення та функціонування Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (далі – Реєстр), забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері державної реєстрації прав, організації роботи, пов'язаної із забезпеченням діяльності з державної реєстрації прав належить до повноважень Міністерства юстиції України, який є його держателем.

При цьому забезпечення ведення Реєстру належить до повноважень суб'єктів державної реєстрації прав, в тому числі і органів місцевого самоврядування (статті 6, 9 Закону).

Тому врегулювання питання належного справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єктів нерухомості, які не внесені до Реєстру, залежить виключно від належного виконання законодавчо встановлених обов'язків органами місцевого самоврядування в частині перенесення архівної інформації про права власності на нерухоме майно, які зареєстровані до 01 січня 2013 року, з паперових носіїв до електронної бази, що надасть можливість Міністерству юстиції України на основі відцифрованої інформації сформувати в повному обсязі Реєстр.

Наповнення вищезазначеного Реєстру дозволить органам ДПС отримувати інформацію щодо об'єктів оподаткування та їх власників та надасть законодавчі підстави для нарахування податкових зобов'язань з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Тобто, збільшення надходжень до бюджету від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, залежить від ряду факторів, зокрема, в першу чергу, від ефективної організації роботи органів місцевого самоврядування в цьому напрямі та налагодження взаємодії з контролюючими органами.

З повагою

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Марченко С. Міністерство фінансів України (всього 1)

Вид документа Відповідь на депутатський запит

Вих. № та дата кореспондента № ДСК 11220-04-3/9989 від 26.03.2021

Реєстр. № та дата реєстрації 110099 від 30.03.2021

Арк./прим. 6/1

Стислий зміст на № 11/10-288 від 05.03.21р. Про розгляд депутатського запиту Ткаченка О. щодо звернення Старокозацької сільської ради щодо проведення реформ, покликаних детінізувати сферу земельних відносин та оподаткування нерухомого майна.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис